

PACTE FISCAL: PASSES ENDAVANT

Germà Bel

(Publicat a *La Vanguardia*, 13 de març de 2012)

Anem apropant-nos al moment en que el govern i institucions catalanes hauran de plantejar als correlatius espanyols una proposta de pacte fiscal. El suport a la necessitat de reorientar les relacions fiscals entre Catalunya i Espanya ha esdevingut massiu a Catalunya. I ha passat ja el temps de la esgrima verbal, amb arguments com allò que les relacions fiscals les tenen les persones i no els territoris. Això depèn estrictament del reconeixement que es faci d'un territori com comunitat política. Qui creu que Catalunya ho és veu del tot natural parlar de fluxos fiscals entre Catalunya i Espanya, mentre que qui nega reconeixement polític a Catalunya creu, per tan, que lo que no té substància política no pot tenir relacions fiscals, ni de qualsevol altre tipus. També ha sonat ja prou allò que la Comunitat de Madrid és el gran pagador d'Espanya, segons el criteri del 'benefici'; ja saben, aquell que diu que lo que costa el director del Museu de El Prado s'ha de repartir entre tota Espanya, però els impostos que ell paga i la despesa que fa amb el seu sou es poden computar totalment a la comunitat capitalina.

Vist lo vist, i amb l'experiència que donen tres dècades, la única forma d'anar arreglant això, encara que sigui gradualment, és sortir del sistema comú, i canviar les pautes de la relació. Primer, el seu mètode; també, quan i com es pugui, els resultats. És a dir, gestió tributària pròpia, i revisió del nivell de transferències fiscals. Això és bastant normal en països amb sistemes regionals de govern; Alemanya inclosa. Tot i que als extremistes espanyols –inconscients de la seua condició– els hi semblen reformes extremistes.

Això és el que –per la gran majoria de catalans– s'hauria de fer, però no es podrà fer. Recordin allò que el pacte fiscal és com un blues, gènere amb cançons que tenen final trist, però lo important és que s'hagi cantat molt bé, doncs això dona forces per créixer i millorar. I en les darreres setmanes hem millorat bastant en aquest terreny: a l'evidència d'una majoria prèvia favorable al pacte fiscal, s'ha afegit la proposta formulada pel PSC, que obra la porta a buscar punts d'acord que reforcen la proposta catalana. Lo del PP serà més difícil: ja ho han qualificat –tot plegat– d'extremista.

De cara endavant, hi ha una cosa que hem de tenir clara: l'únic que depèn de nosaltres és fer les coses ben fetes. Per això, hi ha una cosa que hem de demanar al govern i als partits a Catalunya: arribin a l'acord que hagin d'arribar, si és que poden arribar a algun acord. Ara be, facin les coses ben fetes: que aquest acord comporti el compromís de tots els signants de defensar-lo a les Corts espanyoles. Em refereixo, és clar al Congrés de Diputats, que és la cambra substancial. Perquè ningú hauria de dir NO just l'endemà d'haver dit SI; això és ridícul i fa fer el ridícula col·lectivament. I, com va dir el president Tarradellas, el ridícul és l'únic que no es pot fer en política.